

Remissyttrande över betänkandet Skydd för konsumenters kollektiva intressen – genomförande av EU:s grupptalandirektiv (SOU 2022:42)

Pensionärernas riksorganisation (PRO) har fått betänkandet Skydd för konsumenters kollektiva intressen – genomförande av EU:s grupptalandirektiv på remiss. Betänkandet innehåller förslag på hur EU-direktivet 2020/1828 om grupptalan för att skydda konsumenters kollektiva intresse, och om upphävande av direktiv 2009/22/EG, ska genomföras i svensk rätt. Direktivet ska implementeras i ny svensk lag 25 juni 2023.

PRO är medlemsorganisation i Sveriges Konsumenter och har tagit del av deras remissvar. Vi delar deras uppfattning om betänkandet och håller med om deras argument gällande utredningens förslag och vidare utredning.

PRO tillstyrker i huvudsak betänkandets förslag med följande synpunkter. Vi har stora förhoppningar om att den nya lagen ska göra det lättare att driva grupptalan, att möjligheten ska användas mer, och att även gränsöverskridande tvister ska kunna drivas. PRO välkomnar också möjligheten till tredjepartsfinansiering vilket vi tror är en förutsättning för att en ideell konsumentorganisation ska kunna driva en grupptalan.

PRO anser att en noggrann reglering av de enheter som kan driva grupptalan, samt de företag som står för en tredjepartsfinansiering, är av stor vikt. Utredningens förslag på detta område är mycket bra och en förutsättning för att ett ökat antal obefogade processer ska undvikas.

Med den nuvarande lagen har väldigt få fall av grupptalan drivits. PRO tror att en viktig orsak till detta är det så kallade opt in-förfarandet. Det vill säga att det krävs att man som enskild konsument måste anmäla sig för att vara med i gruppen. Trots att det ska vara gratis för konsumenter att delta i en grupptalan är konsumenter, och kommer fortsatt att vara, rädda för att deras medverkan ska bli dyr för dem. Inte minst gäller det äldre personer med en begränsad ekonomi. Därför tror vi att få gruppmedlemmar har anmält deltagande med den nuvarande lagstiftningen.

Dessutom att det kommer att vara så i fortsättningen om vi i Sverige inför ett opt införfarande. Därför motsäger vi oss att vi i Sverige låser oss vid det.

PRO förordar i stället att ett opt out-förfarande för grupptalan införs i lagen och att alla förutsättningar för detta skyndsamt utreds och regleras på ett sätt som är det mest fördelaktiga för konsumenterna. PRO vill att möjligheten till grupptalan ska införas på allvar i Sverige. Med den nya lagstiftningen ser vi stora förutsättningar för att det ska bli verklighet. Men för att direktivets införande ska fungera i svensk kontext och att en grupptalan ska få så många deltagare som möjligt bör opt out-förfarandet införas. I annat fall är risken stor att införandet av direktivet inte ska få det genomslag som vi önskar och att alltför få fall fortsatt kommer att drivas.

PRO tillstyrker i huvudsak betänkandets förslag.

Åsa Lindestam
Ordförande
PRO, Pensionärernas riksorganisation